

Foto: Hettie van der Ven

In Haïti verstrekte broeder Samuel medicijnen aan de noodlijdende bevolking.

len zijn er weinig. De medicatie die er is, komt uit de Verenigde Staten, maar mag daar niet meer gebruikt worden omdat ze over de datum is.

Op zondagochtend wordt de heilige Mis gevierd. Honderden bewoners uit Cité Soleil komen naar de broeders toe, waaronder veel kinderen. Allemaal kennen ze broeder Samuel. Ze rennen achter hem aan en trekken aan

Samen rouwen we. Zij om hun broeder Samuel, ik om mijn ome Kees

zijn armen. "Samuel, Samuel, Samuel", zo klinkt het heel de dag. Ome Kees is liefdevol, rustig en vol aandacht, precies zoals ik hem ken. Dapper is hij ook, of moet ik het licht naïef noemen? Wanneer een potje voetbal tussen de lokale jeugd op de binnenplaats ontaardt in een pittige vechtpartij, stapt ome Kees er onverschrokken tussen. "Gedraag je", zo sommeert hij met zijn zachte stem in het Frans. Ze luisteren, het vechten stopt. De hele dag hangen Pepe en Roger rond op de missiepost. Allebei jochies van een jaar of acht, allebei levend op straat. De broeders proberen een beetje voor ze te zorgen. De jongens adoreren broeder Samuel en helpen hem waar dat gaat. De twee kunnen de hele dag liefdevol met een klein vogeltje spelen. Tot de avond valt. Dan wordt het vogeltje de nek omgedraaid en geroosterd op een vuurtje. Welkom in Haïti.

"Voor mij is Haïti een uitdaging en een dagelijkse test om vanuit het Evangelie de mensen hier te dienen, lief te hebben en te verstaan in hun culturele, religieuze en menselijke waarden. Vanuit mijn eenheid met God groeit als vanzelfsprekend ook de eenheid met de mensen hier."

Uit een brief van ome Kees, d.d. 15 januari 2009

Ome Kees wordt op 20 december 1930 in Boxtel geboren, als vierde kind in een gezin van negen. Vader is kruidenier en vaak helpt hij met het rondbrengen van de boodschappen. Kees wil verpleger worden, en volgt de opleiding in het toenmalige Carolusziekenhuis in Den Bosch. Vervolgens wil hij naar Afrika om mensen te helpen, dus sluit hij zich aan bij de Witte

Paters en vertrekt. Onder meer in Tanzania is hij tientallen jaren werkzaam.

Nieuwsgierig verlangend naar een leven in rust en stilte, dicht bij God, komt hij begin jaren tachtig van de vorige eeuw terug naar Nederland. Hij wordt trappist in de Achelse Kluis. Als jong kind bezoek ik hem regelmatig. Vaak gaan we op zondag naar de kerk bij de monniken. Daarna drinken we koffie in de refter en wandelen we een stukje tussen de fruitbomen door. Altijd is ome Kees aandachtig. Hij wil alles weten: hoe gaat het op school? Welke boeken lees je? Ga je nog op vakantie? Hij is bedachtzaam, maar houdt ook van een ondeugende grap op zijn tijd. Het is fijn om bij hem te zijn. Na behoorlijk wat jaren blijkt dat het klooster zijn plek niet is. Hij mist als echte kindervriend de jonge mensen om zich heen. De drang om zich met alles wat hij in zich heeft, in te zetten voor de meest kwetsbaren, is sterk. Hij verlaat het klooster en kiest voor de Missionarissen van Naastenliefde, gesticht door Moeder Teresa.

"Het doet ons goed zoveel solidariteit te ondervinden. Hopelijk vinden de mensen hier de kracht om opnieuw te beginnen. Wij ervaren reeds dat God zelf aanwezig is in de gezichten van veel mensen, die hier edelmoedig en belangeloos helpen."

Uit een brief van ome Kees, d.d. februari 2010, vlak na de grote aardbeving

Aan het begin van deze eeuw wordt ome Kees vanuit Haïti overgeplaatst naar een huis in Mexico-Stad. Daar zorgt hij met name voor zo'n veertig gehandicapte jongens, die anders ten onder zouden gaan in de straten van de ruige stad. In 2002 bezoek ik hem ook daar. Hij stelt me aan alle jongens voor en laat me het hele huis zien, inclusief de televisiekamer, het konijnenhok en de aardig gevulde voorraadkamer.

Zelf vind ik het huis uiterst sober, de omstandigheden bar en de wijk onrustig. Ome Kees ziet het anders. "Ik vind het hier veel te luxe. Graag wil ik terug naar Haïti." Die droomt komt uit. De laatste twaalf jaar van zijn leven brengt hij weer door op de plek die hij thuis noemt. Hij verhuist samen met de broeders naar een nieuw gebouw omdat het midden in Cité Soleil te gevaarlijk wordt en direct na de aardbeving van 2010 is hij maanden in touw om de vele gewonden en daklozen in de stad te helpen.

"Nog steeds leven veel gezinnen hier in de meest primitieve omstandigheden, zonder huis, zuiver water en sanitaire voorzieningen. Zonder veiligheid ook en zonder toekomstverwachtingen. Als missie proberen wij zoveel mensen te helpen die niet in staat zijn zichzelf te helpen."

Uit een brief van ome Kees, d.d. juli 2013

Ome Kees overlijdt op maandag 13 februari 2017, op 86-jarige leeftijd. De laatste maanden ging het al wat slechter met hem. Hij was op, met name zijn longen wilden niet meer. De laatste dagen waakten de vier broeders met wie hij samenleefde en de vele zusters van het nabijgelegen zusterhuis 24 uur per dag over hem. "Wanneer hij zijn ogen even open deed en ons zag, moest hij glimlachen", zo vertellen ze me gerodert. Wanneer het nieuws ons als familie Nederland bereikt, weet ik direct dat ik af wil reizen om bij zijn afscheid te zijn. Dit is niet eenvoudig. Port-au-Prince is niet veilig. Na de allesvernietigende aardbeving in 2010 is de armoede enkel toegenomen en miljoenen mensen leven nog altijd op straat in noodvoorzieningen. De sfeer is vaak gespannen, soms zelfs grimmig. Waar moet ik slapen? Hoe verplaats ik me veilig? Gelukkig reist neef Tony uit Washington DC met me mee om de overzeese tak van de familie te vertegenwoordigen. Door een misverstand worden we afgehaald door zowel een chauffeur van ons hotel als door een zeventigjarige vrijwilliger van het broederhuis. Eerstgenoemde draagt een machinegeweer, de ander een foto van Moeder Teresa.

"Werken met de armen is een gave Gods, die ik reeds bij mijn geboorte heb mogen ontvangen. Ik heb altijd met veel plezier gewerkt. Wanneer je doet wat God van je vraagt, ontvang je altijd meer dan je geven kunt."

Uit een brief van ome Kees, d.d. augustus 2013

Zaterdag 18 februari 2017 is de dag van de uitvaart. Deze vindt plaats in de kapel van het broederhuis, in weer een ander gedeelte van de stad. Het is er druk. Iedereen is welkom en de hele buurt lijkt gekomen. Broeder Samuel was bij iedereen geliefd. Er zijn stoelen gehuurd en bloemen gekocht. Een jongerenkoor zingt. De Franstalige Mis wordt opgedragen door de aartsbischop van Port-au-Prince, een grote eer. Samen met neef Tony moet ik pal naast de nog altijd open kist plaatsnemen. De Mis duurt lang en het is bloedheet. Alle beschikbare ventilatoren zijn op mij, Tony en ome Kees gericht.

Nadat de kist is gesloten, wordt deze naar de ommuurde tuin van de broeders gedragen. Naar diepe wens van ome Kees is aan het stadsbestuur toestemming gevraagd (en gekregen) om hem daar te begraven. In de schaduw, onder de bomen die hij groot zag worden, pal naast zijn geliefde bankje waar hij vaak op zat om een mango te eten en even tot rust te komen. Het gat is al gegraven, het kruis met daarop 'Br. Samuel v.d. Sloot' staat in de grond. In Haïti is het de gewoonte dat alle aanwezigen rondom het graf blijven bidden en zingen tot het weer volledig is afgedekt met zand. Het duurt uren en het is prachtig, emotioneel en respectvol.

Moeder Teresa tekent het document met de eeuwige geloften van broeder Samuel.

Ook Pepe en Roger zijn aanwezig. Na al die jaren bezoeken ze de broeders nog altijd regelmatig. Met Pepe gaat het niet goed. Hij lijkt drugs te gebruiken en zijn vriendin werkt noodgedwongen in de prostitutie om het gezin te kunnen onderhouden. Met Roger gaat het veel beter. Hij studeert wiskunde en heeft vertrouwen in de toekomst. Het kan alle kanten op gaan in Haïti. Allebei hebben ze tranen in hun ogen. "Samuel was ons voorbeeld en onze held", zo stellen ze. Samen rouwen we. Zij om hun broeder Samuel, ik om mijn ome Kees. +

"Geniet van het vele mooie en goede dat de Heer iedere dag aan jullie geeft. Laat God in jullie samen verder tot bloei komen en ervaar Zijn grote vreugde en dienstbaarheid op jullie weg."

Uit de laatste brief van ome Kees, d.d. december 2016 (twee maanden voor zijn dood)

Foto: Hettie van der Ven

De zusters van Moeder Teresa bij broeder Samuels graf.